

Langdurig ziek, maar opnieuw aan het werk dankzij een unieke publiek-private samenwerking - een nieuwe social impact bond

Arbeidsongeschiktheid in Vlaanderen en de krapte op onze arbeidsmarkt

Er zijn vandaag heel wat mensen langdurig ziek of **arbeidsongeschikt**, meer dan er momenteel werkzoekenden zijn. Zij krijgen een uitkering van het RIZIV omdat ze lange tijd niet kunnen werken. Vaak krijgen ze een medische behandeling, maar blijven ze jaren thuis. Wanneer we echter parallel met de medische behandeling van deze langdurig zieken ook werken aan 'werk', kunnen we de duurtijd van die inactiviteit verminderen.

Daarnaast is de **krapte op de arbeidsmarkt** nog steeds groot en moeten we bijkomende inspanningen leveren om naast werkzoekenden ook ander talent aan te snijden. Heel wat arbeidsongeschikten bulken van talent en het is dat talent dat we nu moeten aanboren.

Samen maken we de sprong voorwaarts

Wanneer je arbeidsongeschikt bent en door je arts bent geëvalueerd, kun je een **traject richting werk volgen**. Dat kan gaan naar voltijds, deeltijds of slechts enkele uren werk per week. Toch zijn de huidige tewerkstellingsresultaten van deze groep arbeidsongeschikten eigenlijk ondermaats. Ongeveer 30% van de begeleide mensen gaat effectief aan het werk. Dat zouden we graag zien **groeien** met minimaal 10%. Daarom hebben we nood aan een innovatieve aanpak en interessante partnerschappen, die kunnen helpen bij deze grote sprong vooruit. Het is onze doelstelling is om maar liefst **1000 arbeidsongeschikten** op deze manier aan het werk te krijgen.

Het financieringsmechanisme SIB

Naast de huidige dienstverlening, willen we ook alternatieven verkennen en ontdekken, die een antwoord kunnen bieden op de inactiviteit van langdurig zieken. Een SIB, social impact bond, is daarvoor een geschikt financieringsmechanisme.

Een SIB is een **publiek-private samenwerking** waarbij een (sociale) dienstverlener of een bedrijf, een investeerder en een overheidsorgaan een contract aangaan om een maatschappelijk probleem met een **hoge maatschappelijke kost** aan te pakken.

Een **onafhankelijke evaluator** meet of de beoogde resultaten behaald zijn. Wanneer de dienstverlener slaagt in het opzet, betaalt de overheidsinstantie de werkingskost aan de investeerder terug, samen met een rendement dat voortvloeit uit de besparing. Slaagt de dienstverlener niet in het opzet, dan draagt de investeerder de kosten. Op die manier besteedt de overheid het **financiële risico** van het project uit.

Iedereen wint

De return on investment en maatschappelijke winst is voor alle partijen groot bij dit project. De **betrokkenen** zelf krijgen opnieuw de kans om aan het werk te gaan. De sociale **dienstverlener** krijgt de ruimte én het budget om een alternatieve dienstverlening af te toetsen. De **investeerder** geniet van het maatschappelijk engagement én van het rendement als het project slaagt. Maar vooral onze **maatschappij** wint hier, want we besparen uitkeringen en boren nieuw talent aan om de arbeidsmarkt te laten renderen.

Met een SIB kan de overheid dus **private middelen** mobiliseren om nieuwe oplossingen te ontwikkelen voor complexe maatschappelijke problemen. Overheidsbudgetten worden hierdoor efficiënter en effectiever ingezet. Een concept als SIB brengt sociale organisaties en investeerders dicht bij elkaar en versterkt de **dynamiek** tussen deze twee markten.

Werk mee aan werk

Om een antwoord te bieden op de maatschappelijke uitdaging van arbeidsongeschiktheid, is VDAB op zoek naar **unieke partnerschappen en innovatieve projecten**. Ben jij de sociale dienstverlener die we zoeken? Is jouw bedrijf dé innovatieve kracht om een alternatief op poten te zetten? Of ben je een (maatschappelijk) geëngageerde investeerder? Vraag dan zeker informatie over deze aanbesteding via regie@vdab.be.

Kanttekening- Hoe werkt arbeidsongeschiktheid in België?

Wanneer je arbeidsongeschikt wordt, betaalt je werkgever je loon de eerste maand gewoon uit. Vanaf de tweede maand krijg je een uitkering van je ziekenfonds. Een adviserend arts van het ziekenfonds beoordeelt je arbeidsongeschiktheid. Vanaf de dertiende maand is het ziekenfonds niet langer bevoegd voor je uitkering, maar wel het RIZIV (rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering). Je beweegt dan van primaire arbeidsongeschiktheid naar invaliditeit.

Tijdens de periode van arbeidsongeschiktheid, heeft de adviserend arts niet alleen de bevoegdheid om je arbeidsongeschiktheid te beoordelen, maar ook om je te activeren naar werk.